

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus: neuvoston direktiivi valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta annetun direktiivin 92/12/ETY muuttamisesta"

KOM(2004) 227 lopullinen — 2004/0072 CNS

(2005/C 120/19)

Neuvosto päätti 24. toukokuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut "talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus" -erityis- jaosto antoi lausuntonsa 7. lokakuuta 2004. Esittelijä oli Clive **Wilkinson**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 27. ja 28. lokakuuta 2004 pitämässään 412. täysistunnossa (lokakuun 27. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 84 ääntä puolesta, 11 vastaan 5:n pidättyessä äänestämästä.

1 Johdanto

1.1 Ennen sisämarkkinoiden perustamista valmisteveron alaisiin tuotteisiin sovellettavat järjestelmät ja verokannat olivat hyvin erilaisia jäsenvaltioiden välisten historiallisten ja kulttuuristen erojen vuoksi. Direktiivillä 92/12/ETY yhdenmukaistettiin valmisteveron alaisia tuotteita ⁽¹⁾ koskeva yleinen järjestelmä sekä näiden tuotteiden hallussapito, liikkuminen ja valvonta ⁽²⁾.

1.2 Direktiivin 27 artiklassa säädetään, että neuvosto ottaa tammikuun 1. päivään 1997 mennessä 7–10 artiklat uudelleen tarkastettaviksi ja määrää tarvittavista muutoksista ⁽³⁾. Tammi-kuun 1. päivä 1997 osoittautui liian aikaiseksi määrääjäksi, jotta siihen mennessä olisi voitu arvioida asianmukaisesti vaikeuksia, jotka aiheutuivat ja aiheutuvat edelleen kyseisten artiklojen soveltamisesta.

1.3 Direktiivin voimaantulon jälkeen sellaisten valmisteveron alaisten tuotteiden liikkuminen, joista on jo kannettu valmistevero ja joihin sovelletaan direktiivin 7–10 artiklan säännöksiä,

⁽¹⁾ Tuotteet ovat valmistettu tupakka, kivennäisöljyt ja alkoholijuomat.

⁽²⁾ Pääsääntöisesti valmisteveron alaiset tuotteet voivat liikkua väliaikaisesti valmisteverottomina EU:n jäsenvaltioiden välillä verottomasta varastosta toiseen saateasiakirjalla. Valmistevero kannetaan jäsenvaltiossa, jossa tuotteet aikanaan luovutetaan kulutukseen.

⁽³⁾ Valmisteveron alaiset tuotteet, jotka on jo luovutettu kulutukseen jossakin jäsenvaltiossa ja joista näin ollen on kannettu valmistevero kyseisessä jäsenvaltiossa, voivat myös liikkua EU:ssa. Direktiivin 7–10 artiklassa säännellään juuri tällaisesta liikkumisesta.

on selvästi lisääntynyt. Tämän vuoksi joissakin jäsenvaltioissa on elinkeinonharjoittajien vaatimuksesta otettu käyttöön yksinkertaistettuja menettelyjä. Myös suuri yleisö on valittanut usein kyseisten artiklojen soveltamistavasta.

1.4 Komissio katsoo, että erilaisia tuoteluokkia ⁽⁴⁾ koskevista ongelmista tiedetään nyt tarpeeksi, jotta voidaan ehdottaa tarvittavia muutoksia.

2 Yleistä

2.1 Yhtenäismarkkinoiden toiminta on valmisteveron alaisten tuotteiden suhteen ollut yksityiskohdissaan monimutkaista, ja joissakin tapauksissa on ollut epäselvää, miten säännöksiä tulisi soveltaa. Lisäksi asianomaisille yrityksille on koitunut merkittävä hallinnollinen taakka. Komission ehdotukset koskevat kaupallisia liiketoimia, myyntiä yksityishenkilöille ja etämyyntiä. Ehdotuksilla pyritään selkeyttämään, yksinkertaistamaan ja yhdenmukaistamaan sellaisia EU:ssa liikkuvia tuotteita koskevia nykyisiä sääntöjä, joista valmistevero on jo kannettu yhdessä jäsenvaltiossa, sekä liberalisoimaan kyseisten tuotteiden liikkumista siten, että EU:n kuluttajat hyötyvät nykyistä enemmän sisämarkkinoista. Komitea kannattaa kyseisiä tavoitteita.

2.2 Koska jäsenvaltioiden valmisteverotulot ovat merkittävät ⁽⁵⁾ ja koska jäsenvaltiot soveltavat säännöksiä eri tavoin, komission on ollut vaikea sopia muutoksista jäsenvaltioiden kanssa. On muistettava, etteivät kymmenen uutta jäsenvaltiota

⁽⁴⁾ Luokat koostuvat jäsenvaltioiden välillä kaupallisessa tarkoituksessa (muu kuin etämyynti) liikkuvista tuotteista (kaupallisena tarkoituksena pidetään kaikkia muita tarkoituksia paitsi yksityishenkilöiden henkilökohtaista käyttöä), yksityishenkilöiden omaan käyttöönsä suoraan ostamista tuotteista sekä etämyynnistä.

⁽⁵⁾ Valmisteverotulojen kokonaisuus 15:n jäsenvaltion bkt:stä vuonna 2001 oli yli 8,8 miljardia euroa, ja ne muodostivat EU:ssa keskimäärin 2,72 prosenttia bkt:stä.

osallistuneet komission kanssa käytyihin keskusteluihin, joihin ehdotukset perustuvat. Komitea myöntää, että jäsenvaltiot tarvitsevat valmisteveroja osana tulojaan, mutta epäilee, etteivät komission ehdotukset muuta kuluttajien tottumuksia siinä määrin, että ne vaikuttaisivat oleellisesti kokonaistuloihin.

2.3 Sovelletut verokannat vaikuttavat usein huomattavasti valmisteveron alaisten tuotteiden kuluttajahintoihin. Tämä koskee etenkin valmistettua tupakkaa ja alkoholijuomia⁽¹⁾. Yhtenäismarkkinoiden perustamisen jälkeen jäsenvaltioiden soveltamien valmisteverokantojen väliset erot ovat hieman kaventuneet. Motiivi etsiä halvempia hintoja säilyy ja organisoitu rikollisuus alalla jatkuu siihen asti kun sovellettuja verokantoja yhdenmukaistetaan merkittävästi.

2.4 EU:n kansalaiset odottavat hyötyvänsä yhtenäismarkkinoista kaikin tavoin, mutta oikeus ostaa mitä tahansa tuotteita kaikkialla EU:ssa paikallisin hinnoin on merkittävä etu. Tämän oikeuden epäminen kansalaisilta ei rohkaise näkemään EU:ta myönteisessä valossa.

2.5 Kuten komissio korostaa, kyseisissä artikloissa tarkoitettu sellaisten valmisteveron alaisten tuotteiden liikkuminen, joista valmistevero on kannettu, koskee pääasiassa yksityishenkilöitä tai pieniä elinkeinonharjoittajia, joilla ei ole huomattavia rahoitusvaroja tai kaupankäynnin edellyttämää infrastruktuuria. On tärkeää, että kaikki sovitut toimenpiteet ovat selkeitä, helpotajaisia ja mahdollisuuksien mukaan yksinkertaisia soveltaa. Toimenpiteiden on myös oltava realistisia ja toteutuskelpoisia.

2.6 Todellisilla sisämarkkinoilla myös tupakkatuotteita koskevat säännöt tulisi liberalisoida. Komitea myöntää kuitenkin, että kun päätetään siitä, mitkä tuotteet sisällytetään muutettuun direktiiviin, jäsenvaltioiden on otettava kaikki vaikutukset täysimittaisesti huomioon. Näin ne saattavat jättää joitakin tuotteita direktiivin ulkopuolelle.

2.7 Komitea panee myös merkille, että kivennäisöljyjen liikkuminen tapahtuu harvoin muutoin kuin kaupallisissa tarkoituksissa. Näin ollen ehdotukset vaikuttaisivat nykyisellään pääasiassa alkoholijuomien liikkumiseen.

⁽¹⁾ Valmistetun tupakan vähittäismyyntihinnat ovat noin 3,7-kertaiset korkeimmin verotetussa jäsenvaltiossa alhaisimman verokannan jäsenvaltioon verrattuna. Alkoholijuomiin sovellettujen valmisteverokantojen ero alhaisimman ja korkeimman verokannan jäsenvaltioiden välillä on 15,9-kertainen oluen ja "välituotteiden" osalta ja 9,2-kertainen väkevien alkoholijuomien osalta. Vertailua ei voida tehdä viinituotteiden suhteen, sillä 25:stä jäsenvaltiossa 12:ssa viiniä ei veroteta lainkaan ja kahdessa muussa jäsenvaltiossa sovelletaan viinipulloa kohti minimaalista kahden sentin veroa.

2.8 Komitea on erittäin tyytyväinen siihen, että useat ehdotukset perustuvat näiden asioiden kanssa tekemissä olevilta liike-elämän järjestöiltä saatuihin neuvoihin ja toivomuksiin ja että ehdotuksissa otetaan huomioon pienyrityksiin kohdistuvat vaikutukset.

3 Erityistä

3.1 **7 artikla.** Artiklassa säädetään siitä, kenen tulisi maksaa valmisteveroa eri tapauksissa, sekä hallinnollisista muodollisuuksista ja myynnistä lentokoneessa tai laivassa yhteisön alueella tapahtuvalla matkalla. Lisäksi säädetään yhteisön sisällä tapahtuvan liikkumisen aikana todettujen sellaisten tuotteiden hävikkien käsittelymenettelyistä, joista valmistevero on kannettu.

3.1.1 Komitea kannattaa komission ehdotuksen mukanaan tuomaa selkiyttämistä ja yhdenmukaistamista. Komitea on erittäin tyytyväinen siihen näkökantaan, että on vähennettävä huomattavaa hallinnollista työtä, jota nykyisten säännösten täysimittainen soveltaminen edellyttää. Komitea kannattaa komission jäsenvaltioille esittämää kehotusta sallia yksinkertaiset menettelyt jäsenvaltioiden kahdenvälisillä hallinnollisilla sopimuksilla.

3.2 **8 artikla.** Artikla käsittelee yksityishenkilöiden omaan käyttöönsä hankkimia tuotteita. Keskeinen seikka tässä yhteydessä on edellytys, jonka mukaan kyseisen yksityishenkilön on kuljetettava kyseiset tuotteet henkilökohtaisesti.

3.2.1 Komitea kannattaa komission ehdotusta liberalisoida yksityishenkilöiden etämyynnistä ostamiin tuotteisiin nykyisin sovellettavaa järjestelmää siten, ettei yksityishenkilön enää tarvitsisi kuljettaa henkilökohtaisesti ostamia tuotteita.

3.2.2 Komitea ymmärtää, että uusi ehdotus, jonka mukaan yksityishenkilön olisi henkilökohtaisesti järjestettävä tuotteiden kuljetus toiseen jäsenvaltioon (ja ettei myyjä voisi huolehtia näistä järjestelyistä) on sopusoinnussa etämyyntiin sovellettavien nykyisten alv-säännösten kanssa. On kuitenkin vaikea ymmärtää, miten ehdotus voitaisiin toteuttaa. Jos esimerkiksi oletetaan, että myyjät voisivat suositella paikallista asiameistä, joka järjestäisi kuljetuksen, jolloin myyjät eivät säästöjen mukaisesti huolehtisi itse järjestelyistä, olisi vaikutus kuitenkin sama. Tulisi tehdä selväksi, ettei tällainen suositus olisi säännösten vastainen muutetun direktiivin nojalla.

3.3 Komitea kannattaa ehdotusta poistaa "ohjemäärät" ⁽¹⁾ mahdollisena todisteena siitä, onko tuotteet tarkoitettu yksityiskäyttöön vai kaupalliseen käyttöön. Suuri yleisö pitää ohjemääriä yleisesti määrällisinä rajoina, ja tietyissä jäsenvaltioissa niitä on liian usein tulkittu hyvin suppeasti. Komitea katsoo, että ohjemäärien poistaminen saattaa vaikeuttaa salakuljetuksen torjumista, mutta niiden oli alun perinkin määrä toimia vain yhtenä osoittimena sen selvittämiseksi, tapahtuuko tuotteiden liikkuminen kaupallisessa vai yksityisessä tarkoituksessa. Ohjemäärät eivät sinällään ole laillinen todiste.

3.3.1 Komitea ehdottaa kuitenkin, että olisi mahdollista soveltaa jonkinlaisia määrällisiä rajoituksia etämyyntiin (eli silloin, kun asianomaiset henkilöt eivät itse kuljeta tuotteita).

Bryssel 27. lokakuuta 2004

3.4 **9 artikla.** Ehdotukset, jotka koskevat kivennäisöljyn liik-kumista yksityisessä tarkoituksessa, eivät mitä ilmeisemmin aiheuta merkittäviä ongelmia.

3.5 **10 artikla.** Komitea on tyytyväinen ehdotettuun selven-nykseen siitä, missä valmistevero on kannettava.

4 Yhteenveto

4.1 Komitea kannattaa komission ehdotuksia kyseisellä monitahoisella ja arkaluonteisella alalla.

4.2 Komission ehdotukset ovat realistisia. Selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen on erittäin kannatettavaa, yhdenmukaista-minen on tarpeellista, ja EU:n kansalaiset tulevat olemaan erit-täin tyytyväisiä liberalisointiin, sillä näin he voivat hyötyä entistä enemmän yhtenäismarkkinoista.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Ohjemäärät ovat nykyisin 800 savuketta, 10 litraa väkeviä alkoholi-juomia, 90 litraa viiniä ja 110 litraa olutta.